

δὲ τὴν εὐεξίαν τοῦ σώματος ἥκιστα συντείνει, ὀλεθρίων δέ τι-
νων μᾶλλον κακιῶν ἐν τῷ ἦθει αὐτῆς λεληθότως καταβάλλη-
τάς πονηρὰς ρίζας καὶ ἐπιβλαβῶν τινῶν τάσεων τῆς ἀνθρωπί-
νης καρδίας ὑπορριπίζη τὸν πυρετώδη καὶ φλεγμαίνοντα χα-
ρακτῆρα, καὶ ὅλως ζημιῶδες μᾶλλον ἢ ὀνησιδωρον τῷ ὄλῳ
ἀνθρώπῳ γίγνηται· “ρητέον οὖν, ὁ αὐτὸς λέγει φιλόσοφος, ὅτι
πᾶσα ἀρετὴ, οὗ ἂν εἴη ἀρετὴ, αὐτὸ τε εὖ ἔχον ἀποτελεῖ, καὶ
τὸ ἔργον αὐτοῦ εὖ ἀποδίδωσιν.,” (Ἄρισ. Ἡθ. Νικομ.).

Καὶ δὴ καὶ ἡ ἐκπαίδευσις μετὰ παντός ὅτι εἰς αὐτὴν ἀ-
ναφέρεται εἴτε ἐξετάσεις ἐστὶ τοῦτο καὶ μαθήματα, εἴτε δι-
δάσκαλοι καὶ συστήματα καὶ μέθοδοι καὶ βιβλία, ἔχει τὴν
μεγίστην ἢ πάντα τὰ ἀνθρώπινα ἀγαθὰ ἀρετὴν. Καθ’ ὅσον αὐ-
τῇ αὐτὸ τὸ μέσον ἐστὶ τῆς κατὰ τὴν ἀρχικὴν αὐτοῦ φύσιν
βαθμιαίας αὐτοῦ τελειοποιήσεως. Διότι τὸν μὲν νοῦν, ὃς ἡ ἀ-
ρίστη ἐν τῷ ἀνθρώπῳ ἐστὶν ἐκ Θεοῦ προῖξ, φωταγωγεῖ κατευ-
θύνουσα πρὸς τὴν ποικίλην τοῦ ἀγαθοῦ γνῶσιν καὶ τὴν ἀσβε-
στον δᾶδα τῆς ζωηφόρου ἐπιστήμης παρ’ αὐτῷ ἀνάπτουσα, τὸ
δὲ θυμικὸν ἢ συναισθητικὸν τῆς ψυχῆς αὐτοῦ ῥυθμίζει καὶ ἀ-
ναπλάττει πρὸς τὴν θεοειδῆ τοῦ καλοῦ ἰδέαν, τὴν φαντασίαν
αὐτοῦ πρὸς τοὺς ὑπερνεφεῖς αὐτῆς χώρους διὰ πτήσεως κο-
σμίου καὶ εὐσχήμονος ἀναίρουσα, καὶ ἐκεῖθεν τῶν αἰώνιων καὶ
ὑπερφυῶν τύπων τοῦ ἠθικοῦ κάλλους ποιούσα αὐτὴν ἐμφορεῖ-
σθαι τοῦ κάλλους ἐκείνου, ὅπερ κατὰ τὴν μαντικὴν Διοτίμην
οὐκ ἐστὶ τὸ ἐν σώματι ὠραῖον, τὸ φθαρτὸν καὶ πεπερασμένον,
“ ἄλλ’ εἰλικρινὲς καθαρὸν, ἄμικτον, μὴ ἀνάπλεων σαρκῶν καὶ
χρωμάτων καὶ ἄλλης πολλῆς φλυαρίας θνητῆς ”, τὴν δὲ βού-
λησιν γυμνάζει εἰς τὴν ἐλευθέραν καὶ ἐκούσιον ἀγάπην καὶ
πράξιν τοῦ ἀγαθοῦ, ὅπερ ἐστὶ τὸ ἀπαύγασμα τῆς θείας οὐσίας.

Ταύτην τὴν τριφάσιον ἐνέργειαν ἐν τῷ ἀνθρωπίνῳ πνεύματι
ἐργαζομένη ἡ ἐκπαίδευσις, ἐξαισιῶς βέβαια εὐεργετῆ τὸν ἄν-
θρωπον, οὗ ἐστὶν ἀρετὴ, εὖ ἔχοντα αὐτὸν ἀποτελεῖ καὶ εὐδαί-
μον’ αὐτὸν καθίστησι. Διότι φρόνησιν μὲν καὶ σοφίαν τῇ δια-
νοίᾳ αὐτοῦ παρέχει, εὐγενῆ δὲ καὶ σώφρονα καλλαισθησίαν ἐν
τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ ἐμποιεῖ καὶ τῷ τῆς προαιρέσεως αὐτοῦ χα-